

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМ. В.М. КОРЕЦЬКОГО

**Адміністративне
ПРАВО
УКРАЇНИ**

*Академічний курс
У двох томах
Том 1*
**Загальна частина
Підручник**

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів юридичних спеціальностей
вищих навчальних закладів*

Київ — 2004

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

УДК 342.92
ББК67.9(Укр)3
А28

*Гриф надано Міністерством освіти
і науки України
(лист № 1/11-2104 від 14 травня 2004 р.)
Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
10 грудня 2003р. (протокол № 11)*

Відповідальний редактор:

В. Б. Авер'янов — доктор юридичних наук, професор

Редакційна колегія:

В. Б. Авер'янов — голова, доктор юридичних наук, професор
(Інститут держави і права ім. В. М. Корсцького НАН України)
О. Ф. Андрійко, доктор юридичних наук
(Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України)
Ю. П. Битяк, кандидат юридичних наук, професор
(Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого)
І. П. Голосніченко, доктор юридичних наук, професор
(Національний транспортний університет України)
Р. А. Калюжний, доктор юридичних наук, професор
(Національна академія внутрішніх справ України)
С. В. Ківалов, доктор юридичних наук, професор
(Одеська національна юридична академія)
Є. Б. Кубко, доктор юридичних наук (Інститут держави і права
ім. В.М. Корецького НАН України)

Рецензенти:

В. І. Семчик, доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України
А. О. Селіванов, доктор юридичних наук, професор

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К.: Видавництво «Юридична думка», 2004. - 584 с.

ISBN 966-8602-00-5

У першому в Україні академічному курсі з адміністративного права системно викладено фундаментальні основи української науки адміністративного права. Підручник ґрунтується на ключових ідеях проекту Концепції реформи адміністративного права України. Широко

представлені найновіші теоретичні досягнення українських і зарубіжних учених-адміністративістів.

Для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів.

БК67.9(Укр)3

ISBN 966-8602-00-5

© Колектив авторів, 2004

© Видавництво «Юридична думка», 2004

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

Основна мета підготовки академічного курсу «Адміністративне право» (далі — Академічний курс) — створення підручника, який би більшою мірою, ніж існуючі вузівські підручники, став теоретико-методологічною базою викладання відповідної навчальної дисципліни. Тому назва «Академічний курс», на думку авторського колективу, точніше відображає характер цього навчального видання (адже академічний курс — це і є ширший і ґрунтовніший виклад галузі знання). Для глибшого висвітлення фундаментальних засад науки адміністративного права в першому томі підручника системно представлені результати найновіших теоретичних досліджень українських та зарубіжних учених. Зокрема, вперше в юридичній навчальній літературі роз'яснюються ключові ідеї і положення Концепції реформи адміністративного права України, а також окремо розглядаються основні напрями та організаційно-правові засоби здійснення адміністративної реформи в Україні.

Враховуючи реальну потребу наближення структури навчальної дисципліни до системи знань у галузі адміністративного права, в Академічному курсі повніше і глибше розкриваються питання, котрі в існуючих підручниках лише поставлені або взагалі відсутні. Серед них, зокрема, питання про:

- загальноєвропейський контекст становлення адміністративного права, національних джерел адміністративного права й маловідомих сторінок розвитку відповідної науки;
- розширення предмета адміністративного права з урахуванням єдності управлінських інститутів публічної влади та співвідношення понять виконавчої влади і державного управління, державного управління і державного регулювання;
- взаємозв'язок сучасної науки адміністративного права з комплексом управлінських та організаційних наук та розвитку порівняльного методу в адміністративному правознавстві;
- розкриття принципово нової суспільної ролі виконавчої влади, що полягає в її служінні інтересам людини, з метою наближення українського адміністративного права до європейських стандартів;
- концептуальні засади побудови і розвитку системи органів виконавчої влади відповідно до вимог здійснюваної в Україні адміністративної реформи, а також співвідношення функцій і компетенції органів виконавчої влади, місця в їх діяльності адміністративного (вільного) розсуду;
- характеристику основних видів неюрисдикційних проваджень у діяльності органів виконавчої влади та певних правових презумпцій в адміністративно-процесуальному становищі громадян;
- розвиток дійових засобів правового захисту громадян у сфері виконавчої влади, передусім з урахуванням створюваної в Україні адміністративної юстиції;
- особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб та удосконалення механізму накладення адміністративних стягнень; деякі інші питання.

Структура Академічного курсу побудована з урахуванням зазначеної новизни концептуальних позицій авторського колективу, що позначилося на послідовності та обсязі висвітлення змісту науки адміністративного права.

Академічний курс підготовлено авторським колективом, основу якого становлять науковці Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, за участю провідних представників визнаних в Україні наукових шкіл правознавців-адміністративістів.

Голова редакційної колегії

професор В. Б. Авер'янов